

Perseidenactie 2002: een productieve actie.

Koen Miskotte¹, Marco Langbroek² en Casper ter Kuile³

1. De La Reystraat 92, 3852 BK Ermelo

2. Diefsteeg 1, 2311 TS Leiden

3. Akker 145, 3732 XD de Bilt

Inleiding

Half juni dit jaar besloten Casper en Koen om de Perseiden van dit jaar vanuit Biddinghuizen of de Ermelose Heide waar te nemen. Uitvalsbasis zou de nieuwe woning van Koen worden. Koen is verhuisd en woont nu in een veel groter huis. Meer ruimte om zo nu en dan eens een aantal waarnemers te huisvesten... In de periode van 5 tot 14 augustus zou Casper overkomen en zou Koens hobby kamer getransformeerd worden tot een echt DMS crisis centrum waarin zich drie PC's bevonden. Want, als het bewolkt zou zijn dan zou er driftig gewerkt worden aan het uitmeten van negatieven van de Sino Dutch Leonid Expedition (SDLE 2001). Omdat Hans Betlem in Spanje zat zou Robert Haas als simultaanpost fungeren.

Periode 5 tot 11 augustus.

Helaas (of gelukkig?) werkte het weer in eerste instantie niet mee. Het weer werd bepaald door zwakke fronten die wat regen en bewolking brachten en soms weer enkele buien. Desondanks lukte het wel om bijna elke avond in de buitenlucht te eten. En dus werd er vrolijk uitgemeten. Dankzij dit slechte weer konden Koen en Casper 45% van Panshan station en 60% van Xinglong station uitmeten. Inmiddels is Xinglong geheel uitgemeten. Verder werd er wordt regelmatig gepauzeerd om de ogen rust te gunnen. Meestal werden dan de drie hondenbeesten uitgelaten op de Groevenbeekse Heide middels lange wandelingen.

Inmiddels laten de weersvoorspellingen zien dat het vanaf maandag de 12^e mooi weer moet gaan worden met kans op (deels) heldere nachten 12/13 en 13/14 augustus.

De meetactiviteiten werden onderbroken door een geslaagd bezoek aan huize Johannink en later op de avond aan huize Schievink op 11 augustus in Gronau. Daar werd o.a. gepraat over het verleden van de WVS en met name de invloed van wijlen Hennie Gossemijer. Oude kranten knipsels en foto's werden met een glimlach bekeken...

Als Koen en Casper terugkeren naar Ermelo worden wat opklaringen zichtbaar. Thuis gekomen gaat de telefoon: Robert belt of we de komende nacht nog gaan waarnemen. Robert zit op dat moment op een camping nabij Groesbeek en gaat waarnemen vanaf een weiland in de buurt. Dat zat er niet in, want volgens de voorspellingen zou in de loop van de nacht een zwak front met motregen overkomen. Maar omdat het Robert gelukt is om een grote voorraad Tri-X rolletjes in te slaan in Duitsland, spreken we af op een parkeer terrein nabij Apeldoorn. We zijn er rond 00:00 uur. Het is fraai helder, er staan geen lantarenpalen. Regelmatig zien we fraaie lange Perseiden langs het zwerk trekken. Jammer dat de opklaringen maar eventjes duren. Overigens zijn er ook nog andere activiteiten waarneembaar op de parkeerplaats.....Na tien minuutjes is Robert er ook. Films worden uitgewisseld en nog even wordt de hemel bekeken. Als Koen en Casper een half uur later weer in Ermelo terug zijn en een korte wandeling richting Groevenbeekse Heide wordt ingezet, zijn zij net op tijd om het dicht zien te trekken vanuit het westen.

Periode 12 tot 14 augustus

De 12^e overdag eens geen metingen. Steeds duidelijker wordt het dat we

een deel van de nacht helder zullen hebben. Kamera batterijen worden uit de garage gehaald en bedrijfsklaar gemaakt. Vervolgens worden zij in de auto gezet. Die middag halen we Marco van het station op. Hij zal de komende twee nachten van de partij zijn. Overigens komt Jos Nijland ook langs als hij naar Lattrop reist. Hij besluit na het zien van de weerberichten terug te keren naar Benningbroek. Na een geslaagde maaltijd vertrekken we vroeg naar Biddinghuizen. Daar volgt een warm welkom en hernieuwde kennismaking met de familie Appel. De afgelopen jaren is door al het Leonidengeweld en de daarvoor belangrijke voorbereidingen niet zoveel waargenomen vanaf deze fraaie locatie. Het schemert inmiddels al flink als we de spullen opzetten. Her en der hangen nog wat (straten)cumulus bewolking maar het lijkt in te zakken. Casper heeft zijn Hazen batterij en de lage batterij meegenomen, alsmede een video-beeldversterker systeem. Koen heeft daarnaast nog een Vixen reismontering met twee kamera's (1.8/50 standaard en 2.8/15 mm fish eye) mee.

We beginnen met waarnemen rond 21:00 UT. De lucht is zeer helder (Lm 6.8), maar laag in het oosten en westen hangen nog wolkenstraten. We hebben er de eerste twee uur geen last van. Door de hoge grensgrootte za-

gen we meteen al leuke aantallen meteoren. Weinig echt helderen, een tweetal Perseiden van -2 en -3 werd gezien. Helaas trok de lucht dicht na 23:00 UT. Een zwak wolkenfrontje zorgde in combinatie met het “kokende” IJsselmeer water voor dikke wolkenluchten. Tussen 00:50 en 01:32 UT is het westelijk deel van de hemel weer even helder. Om 01:20:51

UT zien we een $-3/-4$ Perseide in de Vissen.

Door de wolken heen zien we om 01:47:28 UT een -3 Perseide in het zenit, een -6 om 01:51:50 die de hemel kortdurend op deed lichten en om 01:56:35 wederom een -3 . Als de schemering weer inzet, klaart het plotsklaps weer geheel op. Serieuze waarnemingen doen we dan niet meer, nu kijken we meer voor de lol. Rond 3:00 UT is alles in de auto geladen en rijden we huiswaarts. Overigens heeft Robert het is Groesbeek vrijwel de gehele nacht helder. Achteraf berekenen Marco en Koen ZHR's tussen de 60 en 80 deze nacht, geheel in overeenstemming met IMO waarnemers.

Overdag de 13^e augustus lijkt het geheel helder te worden in Biddinghuizen. Ook het gevaar van het kokende IJsselmeerwater lijkt minder groot. Echter, een zwak wolkenfrontje zou in de loop van de nacht de pret kunnen bederven. We besluiten om deze nacht naar Lattrop te rijden. Maar eerst moet iemand uit Groesbeek weer van film voorzien worden. Met enige vertraging (ahum) lukt dit en arriveren we rond 21:30 UT op de sterrenwacht. Het is er fraai helder. Marco ziet vrijwel meteen een zeer trage fraaie sporadische meteor omlaag suizen. Arnold verwelkomt ons en snel verwisselen we de filmpjes in Caspers Hazenbatterij. Zodra dat gebeurd is duiken Arnold, Marco en Koen de wei in. Op een dijkje aan de Dinkel worden de waarnemingen verricht. De lucht is glashelder en grensmagnitudes van 6.8 á 6.9 worden gehaald. Er worden flinke aantallen meteoren gezien! Later in de nacht ontstaan wat mistbanken rondom ons heen en loopt de

grensmagnitude iets terug naar 6.6. Desondanks was het een bijzonder sfeervolle nacht! Het blijft tot de schemering helder. Deze nacht geen vuurbollen, de mooiste was een Perseide van -3 nabij de Poolster. Verder een aantal van -1 . Volgens Koens waarnemingen liep de Perseiden activiteit terug van ZHR 35 naar 25 deze nacht. Zie ook tabel 1. Als we rond 2:20 uur de waarnemingen besluiten, ruimen we de spullen op en gaan we slapen in een van de tentoonstellingsruimten.

Enkele uren later worden we wakker van de binnen druppelende medewerkers van de sterrenwacht. We kijken naar buiten: het is bewolkt. Achteraf zien we dat het in Biddinghuizen bewolkt is geraakt rond 00:30 UT, dus ons besluit om naar Lattrop te verkasen was een juiste geweest! We krijgen een kop koffie aangeboden. Arnold is er ook weer. Na wat foto's geschoten te hebben vertrekken we weer naar Ermelo. Daar wordt een maaltijd genuttigd en dan vertrekken Casper en Marco weer naar huis. De rust keert na ruim een week weder in huize Miskotte...

Periode 14 tot 18 augustus

Voor Koen was het nog niet voorbij. Ondanks de oprukkende maan kon er nog regelmatig waargenomen worden vanaf de Groevenbeekse Heide. De nacht 15 op 16 augustus was wederom een fraaie. Na een hazenslaapje en in verband met de maan begonnen om 22:55 UT. Het is fraai helder: grensmagnitude 6.5. Fraaie meteoren, enkele van -1 en een -2 worden gezien. En om 23:29 UT een fraaie Perseide van -5 in het noorden met een nalichtend spoor van 10 seconden. De aantallen waren zeker ook het aanzien waard: de totaal aantallen liepen op van 35 naar 53 per waarneemperiode (1h15m per periode).

Helaas was 15/16 augustus minder. Er hing nogal wat cirrus, maar ondanks dat een poging ondernomen. Tussen 22:53 en 00:00 UT 15 meteoren. De mooiste een kappa Cygnide van $+1$. Na 00:00 UT meer cirrus dus gestopt.

De nacht 17/18 augustus was weer geheel helder. Waargenomen tussen 23:00 en 2:33 UT met een grensmagnitude van 6.5. De Perseidenactiviteit was flink minder in vergelijking met 14/15 augustus. Uurtellingen lagen tussen de 5 en 9. Wederom zorgde een gele -5 Perseide om 01:33 UT voor het hoogtepunt. Deze vuurbol verscheen in de giraffe en liet een spoor na van 12 seconden. Verder werd nog een Perseide van 0 en een sporadische van 0 gezien. De kappa Cygniden waren ook actief waaronder twee hele fraaie van $+1$.

Hierna was het gedaan met het heldere weer. Al met al een productieve actie. Veel materiaal uit China uitgemeten en ook waarnemingen verricht. Geslaagde actie dus!